

HERPETOLOGIA

Een rubriek voor korte herpetologische bijdragen

* * *

DE VEELTEPELMUIS ALS IDEAAAL VOEDSELDIER VOOR *LAMPROPELTIS PYROMELANA*

Door: Eddy Even, Hesselterbrink 488, 7812 EM Emmen.

* * *

Jonge slangen van de geslachten *Elaphe* en *Lampropeltis* worden bijna altijd gevoerd met nestmuizen. Meestal gaat dit probleemloos, soms echter weigeren ze hardnekkig om dit te eten. Berucht hierom zijn vooral de jongen van *Lampropeltis mexicana*, *zonata*, *alterna* en *pyromelana* (Mattison, 1992, 44-46).

Van deze laatste soort kocht ik in 1992 een stel van enkele weken oud (ondersoort *Lampropeltis pyromelana pyromelana*). Het vrouwtje zou wel zelfstandig eten, het mannetje 'wat moeilijker.' En inderdaad, de dieren aten wel, maar zeer onregelmatig en vaak maar een enkel muisje per keer. Ik probeerde de omstandigheden te veranderen: meer en minder licht, verschillende temperaturen, schuilmogelijkheden, droger of juist vochtiger. Geen van de veranderingen bracht overtuigend verbetering.

Ook de tips die Mattison (1992) geeft probeerde ik. Deze bestaan uit het opsluiten van de slangen met dode of levende voedseldieren, het beschadigen van neus of kop van de muis (geur van bloed en hersenen) en het wrijven van een dode hagedis tegen een nestmuis.

In alle gevallen bleef het resultaat hetzelfde; soms aten ze wel wat, maar vaak niet. Omdat de dieren ook wel zelfstandig aten, wilde ik niet overgaan op dwangvoeding, met het oog op de stress die dit veroorzaken kan. Het vrouwtje groeide redelijk, het mannetje een stuk minder.

De slangen waren ruim een jaar oud, toen ik bij toeval in het bezit kwam van enkele veeltepelmuizen (*Mastomys nataliensis*) met jongen. De volwassen muizen voerde ik aan *Boa constrictor* en de jongen deed ik bij de *Lampropeltis pyromelana*. Ze werden direct opgegeten. Daarna weigerde het mannetje volledig gewone muizen te pakken. Vervolgens probeerde ik hetzelfde met jonge stekelmuizen (*Acomys spec.*), maar ook deze werden geweigerd. Een dode, ontdooide dwergmuis (*Micromys minutus*) werd weer wel gegeten.

Ik zette een fokgroep veeltepelmuizen op en toen ik hiervan jongen aanbood, werden ze vrijwel direct opgegeten. Vanaf dat moment eten de slangen deze soort muizen zeer goed, zelfs als de veeltepelmuizen het formaat 'springertje' bereikt hebben worden ze nog gepakt.

Het mannetje eet nu uitsluitend deze soort muizen. Het vrouwtje accepteert ook gewone muizen, maar alleen als deze van een klein formaat zijn. De slangen groeien nu ook prima. Het is duidelijk, dat veeltepelmuizen voor mijn *Lampropeltis pyromelana* ideale voedseldieren

zijn. vergelijkbare resultaten heb ik met *Lampropeltis mexicana greeri*, doch minder overtuigend.

Osborne (1985) geeft als tip voor het voeren van weigerachtige slangen, naast de tips die Mattison ook noemt, het aanbieden van een 'wilde muis.' Hiermee wordt de witvoetmuis bedoeld (*Peromyscus spec.*), een soort die voorkomt in Noord-Amerika. Deze soort muizen wordt in Nederland niet of nauwelijks gehouden of gefokt. De veeltepelmuis lijkt hiervoor dus een goed alternatief te zijn.

Bulian (1994) meldt, dat een *Liasis albertisii* weigerde om gewone muizen te eten, maar wel direct veeltepelmuisen accepteerde.

De veeltepelmuis wordt zo genoemd vanwege het grote aantal tepels, tot twintig stuks (Van der Gulden, 1972). Volwassen dieren zijn groter dan een muis en kleiner dan een rat. Ze zijn op dezelfde manier te houden en te fokken als de gebruikelijke knaagdieren. Er wordt beweerd, dat deze soort grote nesten zou geven en daarom zoveel tepels heeft. Dit verschilt echter niet van gewone muizen: de worp bestaat uit zes tot tien jongen. Mijn indruk is, dat de wildkleur beter fokt dan de blonde vorm, in ieder geval geeft deze laatste veel minder jongen per worp, meestal maar drie of vier.

LITERATUUR

Bulian, J., 1994. Kweken met *Liasis mackloti mackloti* gedurende tien jaren. Litt. Serp. 14 (2), 46-56.

Gulden, W. van der et al., 1972. Proefdierkunde, pag. 15. Uitgave proefdierkundige Federatie, Nijmegen.

Mattison, C., 1992. Slangen, soorten, herkomst, voeding en verzorging. Lisse.

Osborne, S., 1985. De kweek van Colubriden in gevangenschap. Litt. Serp. 5 (2), 42-58.

Trutnau, L., 1984. Die Arizona-Königsnatter *Lampropeltis pyromelana* (Cope) 1866 - ein Schlangenzuwel aus dem westlichem Nordamerika. Herpetofauna 6 (33), 12-19.